

## Lucie P. – LitAero 6 - návrhy na vylepšení

**Tereza Domínová: Smrt ve Zlatém dole** – Propracovaný námět s mnoha aktuálnymi otázkami, mohol by z něj vyrůst i společenský sci-fi román - návrat otroků, agresivní aktivisté, kteří protesty vyhroťí tak, že poškodí, zabijí ty, které původně chtěli chránit. Pěkně popsané prostředí, atmosféra.

Uprostřed jsem se jako čtenář trochu ztratila a musela jsem číst znovu a pozorněji. Mám pocit, že je to otázka následnosti děje. Detektiv se vypotácí z kabiny a jde za předákem. Ten mu vše povypráví. Detektiv jde do hospody, poklábosí s místními. Potom jde dál - ale kam vlastně? ("zrovna jsem mířil k obchodu") Tato pasáž by se vyřešila, kdyby se teprve vydal poklábosit s místními, ale zatím do hospody nedošel, blížil se ke krámu a ozvala se rána.

Pak následuje „Nakráčel jsem k němu do kanceláře.“ Čtenář je však už předtím informován, že rozhovor s předákem už proběhl. Tudíž jde k němu podruhé? Právě proto, že slyšel výbuch?

A v prvním rozhovoru s Donahanem už by mělo být něco podezřelého.

**Radka Tinsová: Polapená Volavka** – U této povídky se mi moc líbí jména postav, která z příběhu vytvářejí milou grotesku, tak trochu pohádku pro dospělé. Zapracování všech povinných součástí je nenásilné, příběh kompaktní, paráda. Jenom mi trochu chybí nějaký náznak, proč Dedek vzkaz do knihy přání a stížností napsal - čeho chtěl dosáhnout. Možná by se mohla ta kniha nalézt v jeho hotelovém pokoji - pološilený z kotěte si myslel, že když tam napíše své přání (aby Buldog neublížoval kočičce a jeho kotě přestalo týrat,) že se mu splní, možná tou větou popsal několik listů, pak se vyčerpaný a jako zhypnotizovaný vydal k výtahu.

**Lukáš Mergl: Asfaltové srdce** – S tímto příběhem se stávám Lukášovou fanynkou. Připomíná mi Egona Bondyho. K textům překračujícím veškeré meze a pravidla lze jen těžko něco radit.

Důležité je, že zprostředkovávají emoce, přinášejí překvapivé obraty, hrají si se čtenářovým vnímáním. Snad jen najít si respektujícího korektora/redaktora, který tu a tam doplní čárku nebo písmenko a někdy poradí nějakou drobnost, například v poslední větě bych odstranila zdvojené konstatování, že přišel o svou lásku (asfaltuje bez lásky, výtvarníci bez srdce).

**Lukáš Mergl: Kavárna U Dalího** – Úžasné vylíčený zmatek i přihlouplá bulvární reportérka. Skvělá pointa, kdy se vše rozpadá na kousky, respektive mravence, a klavír se mění v černou díru. Ve scénáři bych upustila od novotvarů v popisech obrazu (např. "vše začne mravenčit"), aby nedošlo k nějakému nepochopení (ale chápu, že autor si prostě nemůže pomoci.)

Lukáš se svými absurdními texty má navíc v Česku velkou šanci stát se prezidentem. Nic proti zahradním slavnostem, ale Kavárna U Dalího je vtipnější.

**Daniel Simon: Džin v láhvi** – U tohoto minihororu bude hodně záležet na vizuálním a zvukovém zpracování. Pokud se podaří navodit správné napětí, bude pointa dobře fungovat. Na konci bych ale nenechala chovankyně odcházet z místnosti, nechala bych děj odehrávat na jejich pokoji - v blázinci je pravděpodobnější, že by měly láhev ukrytou někde u sebe (jinak by jim ji jiné chovankyně mohly vzít, v blázinci je na věci potřeba dávat velký pozor, zvlášť na ty nepovolené).

A po večerce by už určitě musely být na pokoji.

LitAero 7/2017 - Sestavili: Mathej Thomka a Mirka Kul'ková pro literární workshop – Zážitkové psaní - Od povídky k scénáři.

Autoři: Radka Tinsová, Lucie Peláková, Tereza Domínová, Senta Andoková, Daniel Simon, Lukáš Mergl

Neprošlo jazykovou a pravopisnou kontrolou.



## O PŮVODU JMÉNA

Daniel Simon

Sí mon

V 16. století, kdy Itálie byla okupována francouzskými a španělskými vazaly, křížoval její půdu Alessio, nájemný zpěvák a hráč na niněru.

Miloval život, víno, ženy a zpěv.

Zjistil, že okouzlující ženy jsou po celé Itálii, tak jezdil od severu k jihu a bavil je (nejen) svým zpěvem.

S vínem to bylo složitější. Velmi brzo objevil půvab skutečně dobrého vína a přestaly mu chutnat běžné „patoky.“

Nehledě na politickou situaci, církev s podporou Papeže byla na vzestupu v mnoha ohledech, a tak vína italských mnichů patřila k těm nejlepším. Proto Alessio stále raději hrál na církevních událostech a v řeholníky vedených knajpách.

Když mu během hraní nabízeli dolítí jeho neustále mizejícího poháru, na souhlas říkal: „sí monaco/manaca“, neboli „ano, mnichu/jeptiško“, což brzo ze zřejmých důvodů zkrátil jen na „sí mon.“

Po pár letech byl už všude známý jako „Simon.“

A protože pověstná byla i jeho slabost pro ženy, spouště dětem, které neměly ve svém rodném listu zapsáno jméno otce, se začalo dávat toto jméno.

Senta Andoková

Rovno za nosom

Ženy vraj nemají orientačný zmysel a na ňu platilo dvojnásobne. Zastavila ma na krajnici medzi naším domom a susedovými poľami s kukuricou, stiahla okienko a kričala: „Hova? Hova?“ Pri tom prstom ťukala do papierovej mapy, ktorú vystrkovala cez okienko.

„Čože?“ nerozumel som jej ani slovo. Tu dolu v údolí Ánd bolo otravných turistov neúrekom, ale táto bola obzvlášť protivná.

„Andok!“ kričala. „Andok! Hova?“

Neviem, či si náhodou nepomýlila jazyk, ale anglicky ani španielsky to nebolo. Iné reči neovládám a tak som namieril ruku rovno za nosom.

„Tadeto, pani Andokhová,“ mával som jej na rozlúčku.

Lukáš Mergl  
ŠMergl

„Co to píšeš?“

„Ale prosím tě, mám napsat povídku o významu svého příjmení.“

„A k čemu to bude dobrý?“

„Třeba abych se naučil v každém slovu najít smysl.“

„A co s tím budeš dělat?“

„Až to napíšu tak to pošlu učiteli, ten mi to rozebere do detailu, a pošle nazpět, že to nemá význam a, nebo naopak se mu tak zalíbí, že ho nechá otisknout“

„Aha! A Mergl něco znamená?“

„Mno, jediný, co vím je, že Mergl pochází z německého slova Merkl, židovské.“

„Tak ty jsi Žid? To je skvělý, tak to vyděláváš prachy, aniž bys musel pracovat, vid’?“

„Ale kdepak, hákují rukama a celým svým tělem, je to těžká a nebezpečná řehole. Proto chci psát.“

„A co budeš psát?“

„Napadlo mne, co takhle Mergl papír.“

„Fabrik na papír těch je, musel bys ten tvůj papír vylepšit!“

„A co takhle pořád bílý papír, který se sám vyčistí, budu mu říkat Šmergl papír!!!“

Lucie Peláková  
Tulák větroplach

Statek sedláka Josefa jen vzkvétal. Však také jeho provoz svěřil do dobrých rukou. Košíkář Štěpán, jeho pět synů a dvě dcery zastali veškerou práci čeládky od jara do podzimu – orali, seli, obilí do mlýna vozili.

V zimě práce ubylo, a tak doma pletli košíky. Až na Matěje, nejstaršího syna. Lidé ze vsi o něm říkali, že je větroplach. Do práce se nehrnul, a jakmile na jaře slunce začalo hřát, sebral housličky a vydal se na toulky.

Vyhrával po hospodách a všude nějakou pěknou děvečku očaroval. Nikde dlouho nezůstal, hned zase pelášil dál. Zanedlouho už mu nikdo neřekl jinak než Pelák.

JEDNOU VĚTOU V ZVĚROKRUHU  
Daniel Simon a Lucie Peláková  
Seznamka Zodiak

Hadonoš: „Dámy a pánové, prozradte nám jednou větou, v jakém znamení se narodil váš předchozí partner a proč skončil váš vztah, ať víme, čemu se chcete příště vyhnout!“

„Asi za to může moje ješitnost, že jsem jí dost dlouho skákal na to její ‚miláčku, to jsou nádherné kozačky, vid’, že by mi slušely‘ a ‚podívej se na tu úžasnou pláž, tam bych s tebou někdy chtěla být úplně sama, ale nakonec mi došlo, že tahle sice krásná, ale chladná ‚Kozorožka‘ je zamilovaná spíš do mojí kreditní karty a než do mě.“

„Nemám nic proti snění, ale tenhle ‚Vodnář‘ podle mě už nežil v realitě – vystavěl si vzdušný zámek ze svých snů, že se stane světovým umělcem, a přitom si nedokázal najít ani obyčejnou brigádu, takže si musel půjčovat peníze od rodičů.“

„Nevím, jestli jsou takové všechny ‚Ryby, ale na mého ex přítele tohle znamení sedělo – v podstatě životem jen tak proplouval, na nic neměl vlastní názor a když se schylovalo k nějakému konfliktu, tak se ztratil někam do hlubin, necítila jsem v něm žádnou oporu.“

„Mám ráda svérázné lidi, kteří se nebojí říct, co si myslí, ale v partnerském vztahu je podle mě potřeba také umět ustoupit a najít kompromis, jenže tohle můj paličatý ‚Beran‘ nedokázal ani jednou, jenom jsme se pokaždé hrozně pohádali.“

„O ‚Býčích‘ se říká, že chtějí partnera vlastnit, myslím, že na tom něco je – co jsem dřív považoval za lásku a zájem, přerostlo v nonstop dozor a já si začal připadat jako v kleci.“

„S mojí láskou to bylo jako na houpačce, jednou byla neuvěřitelně milá a přítulná, za chvíli zase nesnesitelně protivná, především když se napila, až jsem začal mít pocit, že jsou v ní ukryté dvě úplně rozdílné osobnosti, ‚Blížencům‘ se tohle asi stává.“

„Ze začátku bylo úžasné, jak jsme měli tolik společných plánů, ale když jsme je měli realizovat, většinou z nich sešlo, jako ‚Rak‘ na poslední chvíli couvla a mně došla trpělivost.“

„Zamilovala jsem se do energického chlapa, ale když prvotní okouzlení vyprchalo, zjistila jsem, že mám doma cholerika, co na mě řval jako skutečný ‚Lev, až to slyšel celý panelák, a já v slzách utíkala k sestře.“

„Byla to úžasná milá holka, ale chtěla ‚Pannou‘ zůstat až do svatby a já se bál, že nám to v posteli nebude klapat, tak jsem jí opustil.“

„Když mě nechal vybrat zařízení a dekorace našeho společného bytu, byla jsem nadšená, doufala jsem ale, že ostatní rozhodnutí nebudou jen na mně, on však ‚Váhal‘ se vším a já si uvědomila, že vedle sebe potřebuji rozhodného chlapa.“

„Naprostou jsem si užíval naše italské hádky zakončené divokým sexem, nezkontroloval jsem ale to, že ve společnosti mě ztrapňovala a měla poznámky tak jedovaté, jako by byly přímo od ‚Stíra.“

„Byla to neřízená ‚Střela, nikdy jsem se s ní nenudil a pořád mě překvapovala, pak jsem ale zjistil, že ve svém věku už chci klid a rodinnou pohodu.“

Hadonoš: „Děkuji vám za upřímnost a teď už pusťte vaše ex z hlavy, protože u nás máte příležitost začít znovu a lépe! První rozhovory ve dvojicích odstartují za malou chvíli!“

ŽENICH

Svědka mám, podepíše to tchán, ale kamarád by byl lepší... Nechtěl byste mi jít za svědka vy? Jestli tedy máte občanku.

BEZDOMOVEC

Teda to je fór, kámo! Tak jo, beru. Občanku mám, podívej. /vytahuje z náprsní kapsy ošoupanou kartičku/

ŽENICH /bere občanku do ruky a čte si, potom se podívá na bezdomovce a podává mu ruku/

Těší mě, Františku. Já jsem Lukáš.

OBRAZ 5

EXT./DOPOLEDNE/ PROSTRANSTVÍ PŘEDS STANICÍ METRA VLTAVSKÁ

Ženich kouří startku a pozoruje bezdomovce, který se svými třemi taškami odchází na toalety do stanice metra.

BEZDOMOVEC /odhodí nedopalek na chodník, šlápne na něj, sehne se a vezme do ruky všechny tři tašky/

Počkej na mě, dám si k Růženě věci. To je místní hajzlzába, víš, taky fajn ženská.

ŽENICH

Jo, čekám. Ale je to v deset, tak se moc nezdržuj, máme deset minut.

OBRAZ 6

INT./DOPOLEDNE/KOSTEL SV. ANTONÍNA – SVATEBNÍ OBŘAD

Slyšíme píseň Dej mi pár okovů, tentokrát v originále jako Take these chains from my heart v podání Hanka Williamse. Díváme se přitom zepredu na ženicha a nevěstu, kteří se šťastně usmívají. Kněz hovoří.

Za ženichem stojí bezdomovec ve svých nejlepších šatech, dokonce se učesal a v jedné z igelítek našel docela obstojné sako, ke kterému má bílé tričko. Když si novomanželé řeknou své ano, ženich se potočí na bezdomovce a ten na něj spiklenecky mrkne.

## CO SKRÝVÁ FOTOGRAFIE

Daniel Simon

## Životní vystoupení flétnistky Amálky

Amálka hrála na flétnu, ale nic jí nepomáhalo vymanit se z průměrnosti.

Cvičila neustále a všude, v zimě na lyžích, v létě u vody.

Ani po pádu do bazénu nepřestala hrát. A pak to přišlo. Tlak a rezonance vody udělaly to, co jejímu hraní chybělo!

Uspořádala koncert, na který pozvala celé okolí. Návštěvníci vyfasovali dýchací přístroje, naskákali do bazénu a posadili se na dno.

Při zvukové zkoušce si lidé vzadu stěžovali, že špatně slyší.

Amálka měla připravený zesilovač, rozhodla se ho vyzkoušet a stiskla vypínač. Přeskočila jiskra, všichni spustili zuřivý tanec a po pár vteřinách jejich těla vyplavala na hladinu.

MIKROPOVÍDKY

Lukáš Mergl

Hřbitov, Pot, Lupa, Hvozd, Android, Absurdita, Myslivec, Řez, Komplikovanost, Houba

Nedělní chvilka Robotézie

/sci-fi mikropovídka/

V rozkvetlém vesmíru, během astronomické neděle, malý chlapec DRC, kterému tak říkají proto, že se jmenuje Dominátor a vyrábí ty nejlepší RC-modely na světě, šel vyzkoušet svůj nový prototyp pavouka na **hřbitov**, kde byl největší klid k vylepšování domácích úkolů.

Zrovna zkoušel s pavoukem nový nainstalovaný program **Myslivec**, jenž by se měl starat o veškeré živočichy na planetě, třeba když kůrovec rozežírání strom, osminohý robůtek by ho měl zlikvidovat do posledního škůdce a vytvoří z něj třeba bio-palivo.

Na odpočívadle mrtvých robotů, se zrovna konal obřad s mechanickou atrakcí, do věčných lovišť odcházel poslední pozemský dotykový **Android**, v kterém nejspíš byl ještě kus živočicha a na místo, aby pavouk pokračoval ve svém zkušebním provozu, zaběhnul přímo do víru dění.

Do obřadu nemohl kluk vstoupit, to je proti pravidlům intergalaktického kodexu mezi lidmi a roboty a tak celou událost **zpoceně** sledoval z nejbližší vzdálenosti a horoucně se snažil GPS myšlenkou přivolat pavouka k sobě, protože se bál, aby mu ho roboti nezabavili.

Pavouček už byl téměř mikrometr od nohou robotů, když v tom zpozoroval, že na **houbě**, která mu stála v cestě, lezl šváb a drze narušoval kosmickou vegetaci.

Havěť kousek po kousku likvidoval, když v tom si ho všimnul jeden z robotů, **lupou** v prstě zjistil, že se jedná o model, který má neznámý původ a chtěl se objevem pochlubit kolegům, zaneprázdněným smutným mechanickým kladením svého zesnulého druha do hrobu.

Když robot ukázal svůj nový objev, ostatní v tu chvíli zapoměli na mrtvého a s obrovskou pompou se shlukli k dlani náleze, na které se třásl pavouk malého chlapce, báдали, studovali a hloubali, kdo takhle **komplikovaný** stroj přivedl na svět, a došli k závěru, že tím vynálezcem nemůže být robot.

A když to uslyšel chlapec, sebral v sobě zbytek odvahy a vyskočil zpoza náhrobní obrazovky, utíkal ke svému pavoučkovi, křičel: „To je můj pavouk!!!“ ale to už roboti provedli výzkum laserovým **řezem** skrz osminohé tělo a velmi se divili, jak malý kluk vůbec může něco takového vyrobit, když už dávno lidé stroje nevyrábějí.

**Absurdita** dosáhla vrchol, když chlapec před digitálními zraky všech strojů a robotů, svého pavouka za pomoci pár svárů a utáhnutím několika šroubků, dal dohromady, a ještě se vítězně zeptal: „Nepotřebuje někdo z pánů robotů opravit?“

Roboti v přilehlém digitálním **hvozd**u chlapci pomohli vybudovat CosmoServis a on jim na oplátku vzkřísil odepsaného kamaráda a jestli neumřel, tak dotykové mašiny žijí dodnes.

## PROCES DIALOGU

**Postava:** Dlaždič, válečný veterán

**Prostředí:** Kosmetický salon

**Úvod do situace:** Postavy sedí v salonu s ručníkem na hlavě a vousech, kosmetička jim piluje nehty. Sedí vedle sebe, ale neznají se.

**Senta Andoková a Dan Simon**  
**Chlpská záležitost**

V: Tu vnuččinu promoci mi byl čert dlužen! Dcera mě sem poslala, abych nedělal ostudu. Ale už teď lituji.

D: Promoce je ještě dobrá, vole. Já musím s mou starou do tanečních. Řekla, že vypadám jako zevlák, tak jsem tady.

V: Cože? Vy jste taky chlap? Pod tou hromadou ručníků jsem si vás ani nevšimnul.

D: Jasně, že jsem, ale po všech těch procedurách už mi asi koule zalezly někam do břicha.

V: Je to hrozné, nedůstojné! Na druhou stranu, musíte uznat, že na ty mladé holky se dívá docela hezky.

D: To zas jo. Jen kdybych neměl ten ručník přes ksicht. Už se asi, vole, brzo udusím.

V: Mně to začíná padat na oči, sotva vidím. No lhal bych, kdybych nepřiznal, že se mi ze všeho toho tepla a vůně pěkně pročisťuje nos i kůže na obličej.

D: Máš recht, vole. Taky mi to všechno povolilo. Zato pravou ruku už ani necejtím, jak jí mám upilovanou až někam k lokti.

V: No, to není zrovna příjemné. Na druhou stranu, když si nehty dělám sám, vždy se nějak stříhnu a pak mám všude záděry. Těmhle děvčátkům to jde jedna radost.

D: Já taky, ty krásu. Na to jsem úplně levej. Ty nehty bych tady ještě přežil, ale trháni obočí mě zabíjelo.

V: Obočí bylo horší než bojovat na frontě. Tuhle mužskou prohru snad spravil už jen fakt, že jsem měl výhled přímo do výstřihu.

D: Kozy! Vole, kozy to spravily! No, kozy-nekozy, stejně mě sem už nikdo nedostane.

V: Mě taky ne. To půjdu radši znovu hledat miny do Iráku!

D: A hele, vole! Každou první středu v měsíci tady mají úpravu obočí k fullpack proceduře zadara. Úpravu obočí! Víš, co to znamená?

V: Že je potřeba určit si priority! Tak za měsíc?

D: Si piš, kámo!

ŽENICH

No, já...

BEZDOMOVEC /skočí mu do řeči/

**Já to znám, svatba, to jsou nervy! A manželství ještě větší!**

ŽENICH /přichází blíž k bezdomovci a zastaví se u jeho lavičky/

**Jak víte, že se mám ženit? Nedal byste mi cigáro?**

BEZDOMOVEC /vytahuje pomačkanou krabičku startek bez filtru/

**Jen si dej, mladej. Jsi tak vyplašenej, že mě nic jinýho než svatba nenapadlo.**

**Ale moh' by to bejt taky pohřeb, ha ha! Na, cvakni si! /podává mu lahev rumu/**

**Já to znám, taky jsem pláchnul, jak zajíc před liškou.**

ŽENICH

**A pak jste skončil tady? To jste si už nikdy nechtěl vzít nějakou jinou?**

BEZDOMOVEC

**Já zdrhnul z manželství, vole, proto jsem tady. Bejt sebou, tak tam jdu.**

ŽENICH

**Sám jste zdrhnul a mě tam posíláte...**

BEZDOMOVEC

**No právě, dneska bych už vod takový báječný ženský nezdrhnul.**

ŽENICH

**Ta moje je taky skvělá holka, stejně jako celá její rodina... Všichni jsou hodný.**

**Ale na mě je to moc.**

BEZDOMOVEC

**Sedni si, vole. /poposedne si a plácne rukou do lavičky/ Čeho je na tebe moc? Co ty můžeš mít za problémy? Dyť ty víš vo životě prd, mladej, určitě jsi doted' bydlel u matky, to se vsadím. Nebo jsou problémy s tím, že jsi Cikán?**

ŽENICH

**Nic o mně nevíte! A nejsem Cikán! No, vlastně, to nikdo asi neví. Já totiž žádnou matku nemám, nikdy jsem ji neviděl. Nechala mě v děcáku, hned jak jsem se narodil. Já jsem se musel vždycky postarat sám o sebe, nikdo se se mnou nepáral, v děcáku, ve fabrice, na ubytovně. Ale dělat umím, takže jsem si nakonec pronajal i byt v činžáku a našel si holku. Bílou, hodnou. A pak jsem zjistil, že mi taková holka celej život chyběla. Někdo, na koho se můžu spolehnout, kdo věří mně a já jemu. A navíc její rodina se ke mně chová jako k vlastnímu.**

BEZDOMOVEC /rozhodně vstane, jako by se někam chystal/

**Bejt sebou, kamaráde, tak tam jdu. Nebo si to budeš celej život vyčítat, jako já.**

**Budeš tu se mnou chlastat a smrdět celej den na lavičce.**

ŽENICH /také vstane/

**Ach jo, asi máte pravdu. Kdybych tak měl s sebou tátu! Nebo aspoň nějakýho svědka, bráchu nebo dobrýho kamaráda...**

BEZDOMOVEC /protáhne se a zadívá se do dálky/

**Ty nemáš svědka? Co je to za svatbu?**

Lucie Peláková

## V nouzi poznáš přítele

*(scénář podle dialogu, jehož spoluautorkou je Radka Tinsová)*

## Postavy:

**Opilý bezdomovec** – asi pětáctýřicetiletý, vypadá starší, zanedbané šednoucí vousy a delší vlasy, džíny a kožená bunda, ušmudlaný oděv, ale bystré modré oči, které prozrazují inteligenci a životní zkušenost. Sedává denně u vchodu do stanice metra Vltavská a zdá se, že se o jiný způsob života již přestal snažit a okolí ho příliš nezajímá.

**Ženich** – mladý muž v obleku, tmavší pleti, ne úplně Cikán, ale mohl by být. Stáří něco přes dvacet. Je na něm vidět, že je v obleku nespůj, že to není oděv, který by nosil denně. Navíc je v šoku. Prchá totiž před vlastní svatbou.

## OBRAZ 1

## EXT./DOPOLEDNE/ZASTÁVKA TRAMVAJE NA STROSSMAYEROVĚ NÁMĚSTÍ

*Z tramvaje na Strossmayerově náměstí vystupuje ženich. Vypadá vyplašeně, zůstane stát na chodníku a rozhlíží se kolem, jako by ho někdo honil a každou chvíli měl chytit pod krkem. Potom mu pohled padne na blízký kostel.*

## OBRAZ 2

## EXT./DOPOLEDNE/KOSTEL NA STROSSMAYEROVĚ NÁMĚSTÍ

*Kamera přiblíží pohled na hodiny na kostelní věži, je 9.30. Potom se přesune před Kostel sv. Antonína, záběr zdálky, vidíme hlouček slavnostně oblečených lidí s květinami, zjevně svatebčanů.*

## OBRAZ 3

## EXT./DOPOLEDNE/ STROSSMAYEROVO NÁMĚSTÍ

*Ženich stojící u zastávky tramvaje si utře z čela pot, vzdychne a udělá váhavý krok směrem ke kostelu, pak se ale rozbíhá a utíká podél čínžáků do podchodu pod magistrálovo směrem ke stanici Vltavská. Proplétá se mezi chodci a sem tam do někoho trochu vrazí, lidé se otáčejí a kroutí hlavami.*

## OBRAZ 4

## EXT./DOPOLEDNE/ PROSTRANSTVÍ PŘEDS STANICÍ METRA VLTAVSKÁ

*Na oprýskané a počmárané lavičce sedí opilý bezdomovec, u nohou má tři plné igelitky svých věcí, v ruce drží rozpitou láhev rumu a prozpěvuje si písničku. Zpěv přeruší v půlce verše mladík v obleku, který se bezhlavě řídí a zakopne o bezdomovcovy igelitky.*

BEZDOMOVEC /zpívá/

**Dej mi pár okovů a jsem jen tvůj, neváhej, jinak stínům nežaluj. Víím, že ráno zmizím zas, jak před sluncem prchá...**

**ŽENICH** /zakopne o hromadu igelítek, z posledních sil předejde pádu, zastaví se a otočí se na bezdomovce, rozpačitě si opět otírá rukou čelo/

Promiňte.

BEZDOMOVEC /pobaveně/

**Hele, ženich! Kam pádíš, mladej, foukla ti nevěsta? Nebo zdrháš ty před ní?**

Lucie Peláková a Radka Tinsová

## Příští stanice svoboda

**Postavy:** opilý bezdomovec (B) a ženich utíkající před svatbou (Ž)

**Prostředí:** vchod do stanice metra

**Úvod:** *Ženich utíká ze svatby poté, co spatřil před kostelem početnou nevěstinu rodinu. Sám nemá žádnou rodinu ani blízké kamarády a najednou se vyděsí, že ztrácí svobodu a nechává se zavřít do nějaké klece, protože není zvyklý na příbuzné, kteří by mu mluvili do života. U stanice metra na něj promluví bezdomovec.*

B: Hele, ženich! Kam zdrháš, mladej, foukla ti nevěsta? Nebo zdrháš ty před ní?

Ž: Co ty můžeš vědět?

B: Já to znám, svatba, to jsou nervy! A manželství ještě větší!

Ž: Proč si myslíš, že jsem asi zdrhnul? Nemáš cigáro?

B: Startky bez filtru, jestli neva. A na, cvakni si! Já to znám, taky jsem zdrhnul.

Ž: To sis asi moc nepomohl, když jsi skončil tady.

B: Já zdrhnul z manželství, vole, proto jsem tady. Bejt sebou, tak tam jdu.

Ž: To mi říká člověk, kterej zdrhnul z manželství?

B: No právě, dneska bych už vod takový skvělý ženský nezdrhnul.

Ž: Ta moje je taky skvělá, ale možná až moc. Stejně jako celá její rodina. Na mě je to příliš.

B: Sedni si, vole. Čeho je na tebe moc? Co ty můžeš mít za problémy v takovém kvádrú? Dyť ty víš vo životě prd, mladej, určitě jsi doteď bydlel u matky, to se vsadím.

Ž: Drž hubu! Ty víš zase prd o mně! A o svy matce vím kulový i já, ta mě hned po narození šoupla do děcáku. Chápeš, já se celej život staral sám o sebe, z děcáku na ubytovnu, do fabriky, prostě dřina, ale svoboda. Nikdo mi nepomohl, ale taky mi nikdo do ničeho nekecal. Pro mě je to důležitý. Nesnáším, když se do nás tchýně furt naváží a rádoby radí.

B: No jo, mít ženskou je dobrý, ale mít tchýni už tak dobrý není. Mě taky vyštvala její matka. To bylo pořád – *Kdy si najdeš práci? Furt se válíš doma! Proč sis udělal děcka, když na ně nevyděláváš?* – Co ti mám vyprávět, Honzíku, to se nedalo vydržet.

Ž: Jmenuju se Lukáš, ty strejdo! Já ji mám fakt rád, je to dobrá holka. Když jsem ji potkal, tak jsem teprve pochopil, jak mi celej život chyběla. Když mě přemlouvala ke svatbě, tak mě furt utěšovala, že si neberu její maminku, ale ji.

B: No jo, je to na tobě, Honzíku. Bejt sebou, tak tam jdu. Nebo si to budeš celej život vyčítat, jako já. Budeš tu se mnou chlastat a smrdět celej den na lavičce. Jenom kvůli tomu, že ses z toho dneska podělal a zdrhnul. Jedno špatný rozhodnutí a celej život v hajzlu. Na, cvakni si ještě.

Ž: Dík. Jenže co když se mi někdy bude chtít celej den sedět a chlastat?

B: Tak to budeš mít smůlu! Ha! Tchýně si pro tebe dojde a bude ti nadávat jako psovi.

Ž: Dej mi ještě loka. Víš co, já na tu tchýni kašlu. Mně se dneska nikam nechce. Mně se zrovna chce sedět a chlastat. Stejně už je deset. Voni si poraděj beze mě. Vždyť já nikdy nikomu nechyběl, vole.

B: Nelituj se, ty magore, oslavuj! Jsi znova svobodnej!

**MŮJ PRVNÍ SCÉNÁŘ****Radka Tinsová****Po zimě přichází jaro***/na motivy stejnojmenného drablu Po zimě přichází jaro/***Postavy:****Pětice mladíků** – bezstarostná skupina kluků, která utíká před mraky na obzoru do hospody**Sirka č. 7** – chvástka, která je příliš hlučná, a myslí si, že dokáže zapálit větší oheň než ostatní sirky v krabičce**Sirka č. 13** – rozumná sirka, která se nenechá zastrašit kecý sirky č. 7**Ostatní sirky** – chtějí dostát svému údělu a zapálit veliké ohně**OBRAZ 1.****EXT./DEN, odpoledne/Ulice v Praze***Záběr zespodu na ulici lemovanou starými domy, s krámkou před zavíračkou, pár lidí prochází, slunce svítí nízko, z dálky je slyšet smích.**Pětice mladíků vbíhá do ulice, záběr na jejich boty a kamera se oddaluje a zachycuje jejich postavy.***OBRAZ 2.****EXT./DEN, odpoledne/Ulice v Praze***Záběr na celou skupinu mladíků, ten nejrychlejší z nich se otočí na ostatní.***NEJRYCHLEJŠÍ MLADÍK /zakřičí/****Kdo bude poslední, platí pivo, pánové!***Skupinka zrychlí.**Detail na kapsu posledního z probíhajících mladíků – z kapsy mu čouhá krabička zápalek, která nakonec vypadne na obrubník ulice a přepadne dolů, kde není vidět. Mladík si toho nevšimne a běží se skupinou dál.**Skupina mizí se smíchem v dál. Pomalé přiblížení na krabičku zápalek, která zůstala ležet na zemi.***OBRAZ 3.****INT./tlumené světlo/vnitřek krabičky zápalek***Tmavý obraz, který se začíná pomalu prosvětlovat až do tlumeného světla. Slyšíme hemžení, šepot a vidíme pohyb sirek v krabičce, tlačí se jedna přes druhou, aby se dostaly do vrchní řady. Přiblížení na sirku č. 7, která je nejvýš.***SIRKA Č. 7 /povýšeně/****Já jsem na výši, nikdo není víc než já! Oheň, který zapálím já, bude ten největší ze všech.****OBRAZ 4.****INT./tlumené světlo/vnitřek krabičky zápalek***Sirka č. 13 pod Sirkou č. 7, která ji ze sebe shodí a zamračí se ni.***KOMÁR /odkašle si a odtažitě pokračuje/****Musíme se vrátit do současnosti, abys stihnul večerníček. Použijeme zase červí****díru?****RUMCAJS****Ne, žaludoport.****KOMÁR /hystericky/****Další tvůj vynález, ve kterej vůbec nemám důvěru. Nechci skončit jako v Mouše. Jedna věc je být tvořen z 90 procent tvou krví, druhá být s tebou propojen v jednu bytost.****RUMCAJS****Fajn, tak zavoláme Manku s Cipískem sem, jestli ti to tak vadí.***Rumcajs píše smsku. Vidíme ji v záběru.**„K. NECHCE Z5, NATACENI TADY? ZA 10 M Z-PORT. LOVE. R.“***OBRAZ 3****EXT./ U ŽALUDOPORTU/ NOC***Žaludoport bliká a svítí, ale nic se neděje – nikdo s ním zatím nepřicestoval. Rumcajs do něj kope a všemožně se ho snaží opravit. KOMÁR pobzukuje na jeho rameni.***RUMCAJS****Vyseru se na to už!***Rozčileně vběhne do žaludoportu a začne štelovat žaludové obvody. V tu chvíli v něm něco podivně zapraská a mohutně se rozsvítí. V duhovém svitu se prolínají obrysy těl – Rumcajse, Manky, Komára a Cipíska... Nakonec světlo pohasne a z žaludoportu vyklopýtá něco ohavného – monstrum složené ze všech těchto těl – RumCiManKo.***RUMCIMANKO****Bzzzz... Bzzz...****KONEC****CO SKRÝVÁ FOTOGRAFIE****Tinsová Radka****Podvodní hrátky***Hlavně mi neumírej, opakuju si, když dobíhám k hloučku lidí seskupeného u okraje nádrže. Sotva popadám dech, ale i tak se ze všech sil snažím prorazit hradbu těl, která mi brání v průchodu.**„Ustupte!“ zařvu, a přitom vší silou dloubnu pěstí do zad člověka přede mnou.**Chlap se s leknutím otočí a já mám šanci se kolem něj protáhnout. Nevnímám jeho zlostný pohled a vrhám se vpřed. Dostávám se až do středu dění, klekám na zem a láskyplně objímám svoji dceru.**Zvuk jejího úsměvu mi proniká až do srdce: „Mě jenom zajímalo, jestli se dá hrát na flétnu pod vodou.“*

**Tereza Domínová**  
**Porouchaný žaludomet**

**Postavy:**

**Komár** – nejasného genderu, s orlím nosem, celou dobu si monotónně pobzukující, s hlasem hlubším, než byste u komára jeho nepatrné velikosti čekali

**Rumcajs** – nejistý si sám sebou, všechno ho hned přestane bavit, ke komárovi má ambivalentní vztah - nenávidí ho, ale zároveň je na něm emocionálně závislý

**OBRAZ 1****EXT./PRALES/ PODVEČER**

*Prales v druhohorách. Rumcajs má v ruce evidentně rozbitý žaludomet. Zoufale se ho snaží opravit. Na rameni mu sedí komár. Kolem nich občas proběhne dinosaurus.*

RUMCAJS

**Nemáš hlad?**

KOMÁR

**Já mám pořád hlad, ale neodbíhej od tématu. Co s tím uděláš?**

RUMCAJS

**Asi použiju jinej materiál. Ty včelí kostříčky nebyl nejlepší nápad, měl jsi pravdu.**

KOMÁR

**Říkal jsem ti to. Od začátku jsem říkal, že máme použít dinosauří páteř.**

RUMCAJS

**Jé, támhle zrovna běžel brontosaurus...**

KOMÁR

**Brontosauery nesnáším, vždyť to víš.****OBRAZ 2****EXT./ZAHŘÁDKA KAVÁRNY JANTAR / VEČER**

Na stole leží rozbitý žaludomet, stále ještě je předmětem hovoru. Kolem občas projede raptor na kolečkových bruslích s podnosem plným pív.

RUMCAJS

**A co takhle kdybychom vyhlásili mír? Nebyly by pak potřeba zbraně.**

KOMÁR

**Ale to by netekla žádná krev. A víš, jakej mám na tohle názor.**

RUMCAJS

**Vím, krev potřebuješ. Tak si něco objednej, já to zaplatím.**

KOMÁR

**To se mi na tobě líbí – že nejsi škrt.**

RUMCAJS

**Ale tebe bych ze svého života škrtnul.**

SIRKA Č.13 /podrážděně/

**Každá z nás má ty samé schopnosti, žádná z nás není víc či míň. Důležité je, abychom splnily, proč jsme tady.**

*Ozve se podivný zvuk připomínající kapky deště. Všechny sirky zbystří a natočí hlavičky k vršku krabičky.*

*Záběr na strop krabičky, kde se zvuku kapek deště začíná tvořit mokry povrch. Sirky jsou vyděšené a začnou křičet a tlačit se do spodních řad.*

ZÁPALKY /zděšeně/

**Áááá... pomóóó!**

ZÁPALKKA Č. 7 /hystericky/

**Ohnivý bože, zachraň nás!**

ZÁPALKKA Č. 13 /smířlivě/

**To je konec...****OBRAZ 5.****EXT./DEN, odpoledne/Ulice v Praze**

*Detail na krabičku zápalek, která mokne v právě začínající jarní bouři. Kamera se zvedá, celá ulice začíná tmavnou od kapek deště, obloha je potažená šedivými mraky.*

**OBRAZ 6.****INT./tlumené světlo/hospoda**

*Záběr na pětici mladíků sedící pohromadě u jednoho stolu, každý před sebou pivo, vlasy a ramena trochu mokrá od deště. Ten nejpomalejší z nich má v koutku cigaretu, kterou si chce zapálit, sáhne do kapes kalhot, kde by měl mít zápalky, ale ty chybí.*

NEJPOMALEJŠÍ MLADÍK /zmateně/

**Máte někdo sirky?****KONEC****CO SKRÝVÁ FOTOGRAFIE****Lucie Peláková****Srpnové ráno**

Ráno bylo chladné, ale co by člověk chtěl od 21. srpna. Nasedl jsem na kolo a obvyklou trasou zamířil do fabriky, kam jsem nedávno nastoupil jako čerstvý absolvent učiliště. V hlavě mi ještě hrála Yellow Submarine, kterou jsme s kapelou večer nacvičovali v naší garáži. Těšili jsme se na pátek, poprvé jsme měli odehrát sami celou zábavu!

Že se něco děje, mi došlo až v centru. Kvůli davům naštvaných lidí jsem nakonec musel zastavit. Pak si to přirachotil tank. „Idítě damójj!“ řvali lidé rusky na hubené, vyplašené tankisty. Melodie v hlavě náhle zmlkla, jako když bubeník prorazí kopák. Bude válka?

## CO SKRÝVÁ FOTOGRAFIE

Tereza Domínová

## Z Pardubic do Olomouce (a zpátky už ne)

Vlak se s táhlým zaskřípěním zastavil a ti, co ještě konsternovaně nezárali skrz zapatlaná okénka na pravé straně vozu, se k nim začali sápat. Někdo otevřel dveře ven a přeplněná ulička se začala rychle vyprazdňovat, ale já s Markem, ruku v ruce, jsme zůstali stát v kupé a dál otupeně sledovali ten neustále se rozšiřující oblak dýmu, nezadržitelně se přibližující k nám. Umřeme, blesklo mi hlavou přesně ve chvíli, kdy do vlaku narazila tlaková vlna a oba mé ušní bubínky naráz explodovaly.

## POVÍDKA NA PŘÁNÍ

**Postavy:** Člověk, který drží plivátka na boxu, ňuhňavé telepatické kotátko

**Prostředí:** Kabinka výtahu do zlatého dolu

**Artefakty v povídce:** - kniha přání a stížností z roku 1985 z obchodu na rohu; lahvička parfému s detektorem lži, logaritmické pravítko

**Co musí zaznít:** 1. A s posledních sil usnul... 2. Pointou není život, ale smrt

**Žánr:** detektivka

**Rozsah:** 3600 znaků

Lucie Peláková

## Záhadné vraždy v obci Pilkovice

Detektiv Kvído Vocetka osaměl na místě činu. Mrtvolu staré ženy před chvílí zabalili do černého pytle a odvezli, kolegové sňali otisky a vyfotografovali interiér maličkého tmavého domku ze všech úhlů. Teď měl konečně čas na první úvahy. Bylo to tu stísněně tak, že si mimoděk vzpomněl na zážitek z mládí, jízdu v kabině výtahu zlatého dolu.

Stará Málková vypadala jako každá druhá žena jejího věku tady na venkově. Sepraná zástěra, vytahaný svetr, šátek a potměšilý úsměv. Vykládala lidem karty, samozřejmě za peníze, což se nesmělo, přestože v roce 1985 tu a tam někomu národní výbor podnikání za velice přísných podmínek dovolil. Jenže kdo by si dělal starosti s nějakou babkou z našich Kotěhůlek, pomyslel si Kvído.

Věděl ovšem, že Málková není zase tak nevinná – bylo veřejným tajemstvím, že občas někomu půjčila peníze na hodně vysoký úrok. A tak už se rýsoval i motiv.

Z úvah vytrhl detektiva šramot pod skříní. Podíval se tím směrem a spatřil drobný kočičí obličejík se zelenýma očima. „A hele, sirotek. Ty bys asi věděl, koho zabásnout, jen kdybys mohl mluvit, co? Víš co, vezmu tě na noc k sobě!“

Sáhl pro kotě, schoval jej pod kabát a vyšel do mrazivého dne.

\*\*\*

Nastartoval bledě modrý trabant kombi a vydal se zpátky do Pilkovic. Jakmile na návis vystoupil, kotě se vyřítilo z tašky a utíkalo ke dveřím samoobsluhy postavené v akci Z. Kvído se chtě nechtě vydal za ním.

Promluví s vedoucím, ten ví o všem, co se ve vsi šustne.

Vedoucího Karase našel ve skladu, vyřizoval zrovna zápisy v Knize přání a stížností a podtrhával si v ní za pomoci logaritmického pravítka.

## OBRAZ 5

## EXT./DEN/ ROZKVELLÁ JARNÍ LOUKA

*Kamera jede po krásné rozkvetlé jarní louce, zastaví se u Amálky, která sedí na dece, hraje známou píseň, ale stále žádné emoce z ní nejdu.*

## OBRAZ 6

## EXT./DEN/ BAZÉN NA KOUPALIŠTI

*Amálka sedí v plavkách na břehu bazénu a hraje. Když kolem ní probíhá skupinka rozjívěných dětí, omylem do ní strčí a shodí jí do bazénu.*

## OBRAZ 7

## EXT./DEN/ PODVODNÍ ZÁBĚR V BAZÉNU

*Amálka padá a dosedá na dno bazénu, její tvář je stále bez výrazu, odevzdaně začíná hrát tam, kde jí nehoda přerušila.*

*Nastává změna, to co leze z její flétny je najednou překrásný zvuk doplněný hromadou efektů, i obraz se rozzáří. Amálčina tvář se rozzáří.*

## OBRAZ 8

## INT./DEN/ POKOJ AMÁLKY

*Nadšená usměvavá Amálka stojí doma u tiskárny, ze které vylézá papír. Na něm je velkými písmeny nápis „POZVÁNKA NA FLÉTNOVÝ KONCERT SLEČNY AMÁLIE.“*

## OBRAZ 9

## EXT./DEN/ BAZÉN NA KOUPALIŠTI

*U bazénu se scházejí návštěvníci koncertu, nasazují si dýchací přístroje a potápěčský brýle.*

*Adélka leze do bazénu a svolává ostatní, kteří jí následují.*

## OBRAZ 10

## EXT./DEN/ PODVODNÍ ZÁBĚR V BAZÉNU

*Poslední návštěvníci si sedají na dno bazénu a Amálka začíná hrát. Její píseň zní opravdu krásně, ale když kamera odjíždí k zadním řadám, zvuk zásadně slábně a lidé si ukazují na uši a hlásí se k nedostatku hlasitosti.*

*Záběr se vrací na Amálku, která zaregistruje problém, přestává hrát a odněkud z rohu bazénu přivalí obrovskou reprobědu.*

*Adélka ukáže na reprobědu, lidé v zadních řadách ukážou zdvihnuté palce.*

*Zoom na tlačítko na reprobědně, Adělčin palec ho mačká. Tlačítko se rozsvěcuje, ale stejně tak i všechno okolo.*

## OBRAZ 11

## EXT./DEN/ BAZÉN NA KOUPALIŠTI

*Záběr na bazén, po kterém občas proběhne jiskra, pod hladinou všichni v křečovitém pohybu. Po pár vteřinách všechno ustává. První bezvládná těla vyplouvají na hladinu.*

*Záběr se zvedá z bazénu na oblohu, kde je krásné sluneční odpoledne, jen pár mráčků a hejno ptáků.*

KONEC



## AUTORSKÝ SCÉNÁŘ

Daniel Simon

## Životní vystoupení flétnistky Amálky

## Postavy:

**Amálka** – 20 let, krásná hubená slečna s dlouhými hnědými vlasy do půlky zad. Vždy upravená, ale s minimem make-upu, líčidel a doplňků, soustředí se pouze na hudbu.

**učitelka hudby** – 70 let, střední hubená postava, šedivé vlasy v drdolu, velké dioptrické brýle, oblečená v elegantních květovaných šatech. Vdova.

**parta dětí** – 2 chlapci a 2 dívky, všichni v plavkách (na koupališti), věk 9-14 let

**návštěvníci koncertu** – několik desítek lidí všech možných kategorií

**Poznámka:** Příběh je bez dialogů, ale zvuková stopa je zásadní.

## OBRAZ 1

## EXT./DEN/ OTEVŘENÉ OKNO VEDOUČÍ NA ULICI

*V obraze kamera kouká do otevřeného okna bytu, byt je ve staré zástavbě, v přízemí, okno vede do ulice a je lemováno bílými záclonami. Na ulici vítr prohání pár prvních spadlých listů, nic zajímavého se tam neděje. Ve zvukové stopě slyšíme někoho hrát na flétnu.*

## OBRAZ 2

## INT./DEN/ BYT UČITELKY HUDBY

*Obraz se přesune do pokoje bytu. Byt učitelky je ve staré zástavbě, upravený ve starém stylu a útulný, jak se sluší na elegantní sedmdesátiletou vdovu. Uprostřed místnosti stojí Amálka a dál hraje na flétnu píseň z prvního obrazu, před ní stojí stojan s notami. Vpravo místnosti sedí učitelka za klavírem, pravou ruku má na klavíru, levou diriguje Amálku.*

*Amálka dohraje píseň, smutně se usměje na učitelku, souhlasně pokyne hlavou a zároveň pokrčí ramena.*

*Učitelka se smutně usměje na Amálku, souhlasně pokyne hlavou a zároveň pokrčí ramena.*

*Obě zavírají noty a Amálka odchází.*

## OBRAZ 3

## INT./DEN/ POKOJ AMÁLKY

*Záběr do dívčího pokoje, je vidět minimální výzdoba, pořádek, zbytek plyšáků z dětství na posteli... Je slyšet píseň na flétnu.*

*Obraz se stočí do strany pokoje, kde Amálka stojí za notovým stojanem a hraje. Ve tváři bez výrazu.*

## OBRAZ 4

## EXT./DEN/ ZASNĚŽENÁ SJEZDOVKA

*Záběr na sjezdovku, kde je spousta sněhu. Slyšíme blížící se známou píseň, do záběru přijede Amálka na lyžích, hraje na flétnu, projede okolo s tváří bez výrazu a odjíždí.*

„Brej den, pane Vocetka, někoho zabili?“ zeptal se žertovně, ale podle detektivova výrazu okamžitě poznal, že přestřelil. „Omlouvám se, to já jen že jsem teď našel takový podivný zápis, někdo si dělal legraci a napsal sem: POINTOU NENÍ ŽIVOT, ALE SMRT!“

Detektiv jen pokýval hlavou: „To docela sedí. V noci někdo udusil starou Málkovou. Asi polštářem. Byl jste někdy u ní?“

„Já? Ježišmarjá, proč?“ vyděsil se vedoucí. „To akorát naše Bobina, zrovna včera dala bábě pajdu, aby jí z karet vyčetla, jestli jí miluje mladej Vomáčka, víte, ten, jak chce udělat díru do světa jako boxer, ale zatím jim tam jenom drží plivátka. Šestnáctiletá koza, co s ní nadělám!“ Karas vykulil oči. „Voni ji zabili včera? Panebože, vždyť ta Bobina se tam mohla potkat s vrahem!“

„No právě,“ zabručel Vocetka. „Odpoledne s ní promluví.“

\*\*\*

Když ve dvě hodiny dorazil na náves autobus s učni z nedaleké textilky, Kvído Vocetka už tam čekal. Bobina se u něj zastavila sama, protože o vraždě už věděl každý. U kartářky byla včera, protože se chtěla zeptat na svého kluka Jožana. Měla pocit, že kromě ní chodí taky s Ančou Nývltovou.

Baba ji poslala pro Jožana s tím, že na něj použije detektor lži a zjistí, jak se věci mají. Detektor lži byl nějaký parfém v lahvičce s obrázkem vah. Bobina účinkům vodičky nevěřila, ale Málková ji několika jednoduchými ukázkami přesvědčila. Tvrdila, že když dotyčný říká pravdu, voní parfém po hruškách, a když lže, pak po citrónu. Jožan ke kartářce s Bobinou šel, ale ukázalo se, že jen proto, že chtěl zcizit parfém. Potom utekl.

„Paní Málková se ale tomu smála a řekla mi, že ve skutečnosti je detektorem lži její kotě. Prý má telepatické schopnosti a pozná, co si kdo myslí,“ dokončila monolog Bobina.

„Hm, to je hodně podivností najednou. Nemluvila Málková o někom konkrétně?“

„Ne, jen o kotěti. Měla od něj poškrábané ruce a tvář. Říkala, že taky umí uspávat lidi – prý začne upřeně zírat a za chvíli jste jako zhypnotizovaný. Málková si to pochvalovala, protože doteď trpěla nespavostí. Stěžovala si ale, že je kotě dost divoké. Nedávno jí skočilo do obličeje, když usínala, málem by ji zadusilo, a ještě se na ni zle dívalo. Prý se mstilo, protože mu řekla, že z něj vyroste ješitný kocour,“ dodala dívka. Detektiv jí poděkoval a vydal se k autu. Kotě spokojeně spalo v tašce na sedadle spolujezdce.

\*\*\*

„Tak to jsme se daleko nedostali, zrčku,“ poznamenal detektiv, když si večer usmažil tři vajíčka. Kotě sedělo na stole a čekalo na zbytky z talíře. „Jen jsem si vyslechl něco o tom, že jsi ješitný kocour. No abych ti pravdu řekl, nemáš být na co pyšný, zatím jsi mi moc neporadil.“

Kotě zvedlo hlavu. Detektiv měl dojem, že zahlédl v jeho očích zlý záblesk, ale přičetl to únavě. Náhle se mu chtělo strašně spát. Odšoural se do postele a za chvíli už pravidelně oddechoval. Zrzavé kotě pečlivě vylízalo talíř od vajíček, potichounku vyskočilo na postel, potom na detektivův hrudník, naučeným pohybem přitisklo své měkké huňaté tělíčko k ústům a nosu člověka a drápy se pevně chytlo uší.

Daniel Simon

## Vražda ve zlatém dolu

Tenhle případ jsem dostal za trest, stejně jako většinu těch ostatních. Náš šerif prostě nemůže zkousnout, že já, Tom Heart, jeho o skoro polovinu mladší zástupce, jsem schopnej vyřešit to, co on nezvládne.

Sedím v dostavníku a jedu směrem do Sierra Nevady, kde v jednom z dolů vodkrouhli nějakýho chlápka. Cesta je dlouhá, tak zavírám oči a snažím se prospat.

Dřív, než dorazíme k cíli, vyndávám z tašky lahvičku od parfému a věším si jí na krk. Je to dárek od šošonskýho šamana. Dostal jsem ho za záchranu života jeho syna. Uvnitř lahvičky je namodralá tekutina, která funguje jako detektor lži. Dokud člověk v jejím okolí mluví pravdu, nic se neděje, kdykoliv ale někdo zalže, z lahvičky zavane nepopsatelnej smrad.

Na místě v Mountain Pass mě už čeká místní ruka zákona Cliff Mahon, kterej sice nosí šerifskou hvězdu, ale je šerif, asi jako já jsem učitelka baletu. Vzal si mě stranou od cestujících a ptá se:

„Chcete ubytovat, najíst nebo Vás mám rovnou zasvětit do případu?“

Z kombinace dostavníku a whiskey mám žaludek na vodě, nesu jenom malou příruční tašku, takže vyrazíme na místo činu.

Kousek od vchodu do dolu ve stínu mezi stromy leží na vozíku rakev.

Se slovy „Možná, že pointou není život, ale smrt,“ Mahon odklápí horní víko a já se seznamuju s mrtvolou.

„Robert Malthus, jeden z horníků, bezproblémovej chlap. Tohle měl v břiše.“ říká Cliff a podává mi loveckej nůž.

„Kde a kdy jste ho našli?“

„Včera v pět ráno v kabince výtahu. Našli ho chlapi, co jeli na šichtu!“

„Našli jste ještě něco?“ „Ne.“ „Měl bych ještě něco vědět?“ „Ne!“

To, že poslední odpověď je kec, bych poznal i bez toho puchu. Něco tají.

Prohledám mrtvolu, za nechtama má něco, co vypadá jako zrzavý vlasy nebo chlupy. Jinak nic nenajdu, snad místo činu prozradí víc.

„Byl tu od tý doby někdo?“

„Prohledal jsem to tu, nic jsem nenašel a chlapy musej těžít, takže od včerejška asi všichni. Ve výtahu byla pod Robertem hromada krve, mimo kabinu ani kapka. Vrah nejspíš nastoupil dovnitř s ním a vystoupil už sám,“ dedukuje Cliff.

Zapaluju petrolejovou lampu. Nic, nikde nic.

„Šerife, svezte mě dolů!“

Cesta trvá docela dlouho, když na poslední chvíli zahlídnu na jednom převisu něco bílýho. Stihnu to sebrat, aniž bych přišel o prsty. Tenká dřevěná destička s čísly.

Vypadá, jako pravítko, ale čísla nedávají smysl. Něco mi říká, že je to možná vodítko.

V šachtě už nic nenacházím. Vylezáme, když už je tma, tak poprosím Cliffa o seznam všech zaměstnanců dolu, postel a něco k večeři.

Zejtra mě čeká náročnej den.

\*\*\*

Vyžádám si každýho z horníků i vedení na krátkej výslech. Nikdo nic neviděl, neslyšel a lahvička buď přestala fungovat, nebo hraje s nima. Zrzavou hlavu taky nikdo nemá a já se pořád nemůžu zbavit pocitu, že mi něco zásadního uniká.

Když horníkům končí šichta, zbejvá mi poslední chlápek. Aaron Stern. Z popisu práce nejspíš holka pro všechny a pro všechno. Objeví se skrček s padesáti kilama. Už vod pohledu je vidět, že toho v hlavě moc nemá. Co ten proboha dělá v dole?

Šine se ke mně a skupinka odcházejících chlapů se s ním loučí. Jeden z horníků ho při pozdravu nazve „Plivátko“ a Aaron na to nijak nezareaguje.

Je nervózní, dělá mu problém dostat ze sebe jakoukoliv odpověď, až je mi ho líto, ale ani on nemá o vraždě žádnou informaci. Rozhodnu se ho propustit, a když je na odchodu, ještě na něj zavolám: „A proč Vám říkají Plivátko?“

Aaron se otočí: „Nevím!“ V tu chvíli mě smrad z lahvičky praští přes nos.

Vycejtim možná poslední příležitost, zavolám si ho zpátky a lítost nelítost jdu do něj.

Pohrozím mu obviněním z účasti na vraždě a šibenici.

To ho zlomí, rozbřečí se jako děcko a už to z něj leze: „Dvakrát týdně tu máme boxerské zápasy s ostatními doly, já jsem Plivátko, protože vždy držím kýbl na plivání a krev, jsem talisman.“

Když se ho zeptám na soupisy zápasů, zavzlyká: „Ten starej Irčan Waters, venku má obchod s barem pro chlapy. Má na to knihu. Říkají jí Kniha přání a stížností z roku 85.“

Chudák Aaron. Nikomu nic neudělal, prozradil mi tolik střežený tajemství a teď se tu složil a z posledních sil usnul.

\*\*\*

Po asi půl kilometru podél úpatí hory se přede mnou objeví dřevostavba. Přeměna obchodu v bar nejspíš souvisí s koncem šichty a podle hluku z domku je už čas baru. Některý chlapy seděj venku, ostatní uvnitř a všichni si hlasitě povídaj. S mým příchodem vřava utichá.

Za barem se objeví šednoucí rezavá hlava. Jsem u cíle.

Pozdravím a rozhlédnu se po kiosku. Starej Waters očividně znervózní.

Můj pohled se zastaví u bílý dřevěný destičky s čísly a dírou uprostřed. Logaritmický pravítko! To je ta věc, ze kterýj jsem našel kus na stěně šachty!

Tasím kolt, mířím na barmana a zatýkám ho. Nikdo z chlapů nechápe, co se děje.

Když se mi podaří všechny vyhodit z baru a Irčan sedí odevzdaně spoutanej na zemi, smutně promluví:

„Zabil mi moje koťátko!“ Nechápavě na něj koukám.

„Měl jsem takové nuchňavé telepatické koťátko, které mi radilo, na koho vsadit. Začal jsem vyhrávat, Robert na to přišel, a když jsem mu nechtěl zaplatit, zabil ho! Co byste mu udělal vy?“